

Suomen kotilot ja etanat

Kirjoittajat: Koivunen Anne, Malinen Pekka, Ormio Hannu, Terhivuo Juhani ja Valovirta Ilmari
Kustantaja: Hyönteistarvike TIBIALE Oy
ISBN: 978-952-67544-6-8
Sivumäärä: 376
Koko: B5 (170x245mm)
Värit: kokonaan nelivärinen
Rakenne: ommeltu, kovat kluuttikannet, pyöreä selkä ja päänauhat, laminoitu paperiyliveto

Julkaisupäivä: 31.7.2014

Opas maanilviäisten maailmaan

Ainutlaatuinen teos esittelee kaikki Suomesta vuoden 2013 loppuun mennessä tavatut maakotilo- ja etanalajit, yhteensä 94 lajia. Lähialueiden lajeista kirjaan on valittu kymmenkunta. Kirjassa esitellään kaksi lajia, pulleasiemenkotilo (*Cochlicopa nitens*) ja kalkkitorvilokotilo (*Quickella arenaria*), joita ei ole aiemmin julkaistu Suomesta. Kaikista lajeista on tarkat kuvaukset, joten nyt kuka vain voi määrittää kaikki kotimaiset kotilot ja etanat. Oppaan avulla opit erottamaan silokotilot sirokotiloista.

Kirja ei kuitenkaan ole pelkkä määrittämissopas. Se kertoo kotiloiden ja etanoiden eli maanilviäisten elämästä yleisemmin, elintavoista ja -ympäristöistä, leviämiskeinoista ja uhanalaisuudesta. Monet tuntevat kotilot ja etanat vain ikävinä tuholaisina, mutta kirja auttaa myös puutarhuria tunnistamaan tihulaiset vaarattomista mönkiäisistä ja paljastaa nilviäismaailman todellisen monipuolisuuden ja kauneuden.

Jos kirjan myötä nilviäisinnostus iskee, niin teos antaa myös vinkit harrastuksen aloittamiseen. Mitkä ovat kotilon keräilijän tärkeimmät varusteet tai mistä otuksia kannattaa kaivella esiin. Miten erotella parin millin mittaiset kääpiökotilot karikkeesta tai millaiset pinsetit ovat parhaat, etteivät pienet kuoret vahingoittuisi?.

Kirjan ehdoton vahvuus ovat näyttävät kuvat. Tarkkaan lajinmääritykseen tarvittavien kotilonkuorien kuvien lisäksi kaikista etanalajeista on valokuvat. Useimmista kotiloista ja etanoista on lisäksi upeita otoksia niiden omassa elinympäristöissä.

Tämä opas maanilviäisten moninaiseen ja jopa yllätykselliseen elämään innostaa varmasti monta uutta harrastajaa kotiloiden pariin.

Lisätietoja kirjan sisällöstä antaa:

- Lassi Jalonen, Hyönteistarvike Tibiale Oy, puh. 040 5573000, info@tibiale.fi
- Anne Koivunen, puh. 040 771 6739, anne.koivunen@helsinki.fi
- Putte-ohjelma: yksikönjohtaja Aino Juslén, puh. 050 3109703, aino.juslen@helsinki.fi

Mikäli tarvitsette parempilaatuisia kuvia tai esim. teoksen malliaukeamia, olkaa hyvä ja ottakaa yhteyttä suoraan kustantajaan.

Kustantajan yhteystiedot:

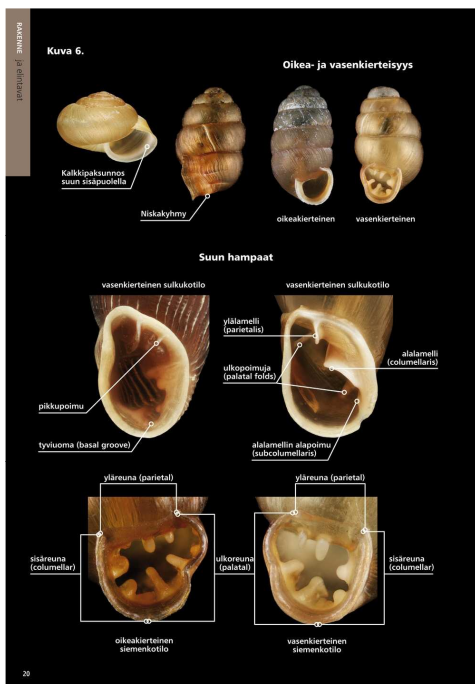
Nimi: Hyönteistarvike TIBIALE Oy
 Osoite: Lämmittäjänkatu 2 A
 00810 Helsinki

Yht.henkilö: Lassi Jalonen
 www: www.tibiale.fi

Y-tunnus: 2307059-7
 S-posti: info@tibiale.fi

Pankki: OP POHJOLA
 FI26 57904 32000 2616
 BIC: OKOYFIHH

Malliaukeamia kirjasta:

Aistit valppaina – silmät varren päässä
 Takimaisen tuntosarviparin päässä sijaitsevat silmät ovat rakenteeltaan pitkälle kehittyneitä. Niissä on sarveskalvo, lenssi sekä verkkokalvo. Tuntosarvissa ja eri puolilla ruumista on hoidetussa herkkä aistinsoluja sekä kemiallisiin aineisiin reagoivia aistinsoluja. Jos kotilon tai etanan tuntosarvet koskettaa, se vetää tiliaan avulla tuntosarvet päin sisään. Ruuansulatuskanavan etupäästä ympäröi hermoverkko, jossa on paksumuksia. Ne ovat syntyneet useiden hermoluojen yhteenliittymistä. Niitä voidaan kutsua nilvällisen aivoksi. Ne eivät kuitenkaan kehity samalla tavoin kuin ihmisen aivot. Nilvällisen keskushermostoon kuuluu myös eri puolilla ruumista sijaitsevia hermoluomuksia, joita hermoradat yhdistävät toisiinsa ja etupään "aivoihin".

32 Ahmattikotilo
Merdigera obscura (O.E. Müller, 1774)
Ena obscura (O.F. Müller, 1774)
 eli pikkuahmattikotilo
 bärnsnäck, (mindre torsnäck), sammastig

Tuntomerkit: Munamuotoinen ja kartiomainen, korkeus 8,5–9 mm, leveys 3,7 mm. Kari on tummanruskea, melko himmes ja sen pinta on heiloisti ja epäsäännöllisesti uurteinen. Kuorensa on 6 melko pyörästyntä kierrettä ja saumat ovat melko syvät. Huuli on valkea ja ulospäin taipunut. Huuli on epäkierteellinen ja puuttuu yleensä parietalilavasta eli suun yläosasta.

Elinympäristö: Suomessa ahmattikotiloita on löydetty ainoastaan lehdosista, mutta Keski-Euroopassa se elää myös erilaisissa lehtimetsissä, penssaloissa, varjoisilla ja kosteilla leivosmailla. Ahmattikotilo kiipelee mielellään lehmuksen ja haavan rungoille ruokallemaan. Se elää Suomessa kalkkipitoisilla alueilla. Se on mestari naamiottumaan; se liimaa kuorensa pieneen kirkkaanviolettiin ja keuhetta, jolloin sitä on hankala erottaa maastosta.

Levinneisyys: Ahmattikotilo on levinneisyydeltään eurooppalainen laji ja se on melko yleinen Keski- ja Itä-Euroopassa. Sen esiintymisaluetta ulottuu Irtannista Keski-Aasiaan sekä Pohjois-Afrikasta Fennoskandian eteläosiin. Suomessa ahmattikotilo elää levinneisyytensä pohjoisrajalla ja on melllä erittäin harvinainen laji. Se on löydetty toistaiseksi vain kahdesta lehdosista Ahvenanmaalta sekä yhdestä lehdosarealta Inoista (1989), josta siitä ei myöhemmistä etsinnoista huolimatta ole enää tavattu.

Uhanalaisuus: Vuoden 2010 uhanalaisuusarvioinnissa ahmattikotilo on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi lajiksi (EN).

Koko 111
 korkeus 8,5–9 mm
 leveys 3,7 mm

Huomaa nämä!
 • Uusin "iläisten" oloinen • Naamiointi-karrikkeen peittäminen
 Katso myös vertailukalvu VTS

AMMATTIKOTILOIDEN Ehdotus

162

